

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Escola El Martinet

En construcció

El Projecte Lingüístic de centre de l'escola El Martinet s'entén com un procés de reflexió del tractament de les llengües que fem al centre. Forma part del Projecte Educatiu del Centre i té present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i de la societat actual. Vol ser un instrument de treball que permeti el desenvolupament de les competències lingüístiques i que promogui el respecte de tots envers totes les llengües.

ÍNDIX

1. ANÀLISI DEL NOSTRE CONTEXT
2. OFERTA DE LENGUA ESTRANGERA: L'ANGLÈS
3. OBJECTIU EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I US DE LES LENGÜES
4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER A L'APRENTATGE DE LES LENGÜES
5. COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN.

1. ANÀLISI DEL NOSTRE CONTEXT

L'escola està ubicada al barri de Can Mas (de Ripollet), immers en una dinàmica de forces canvis en els darrers anys. És un barri plural amb persones nouvingudes d'arreu del món, i un nivell sociocultural baix, el que genera un context molt complex. És un barri perifèric amb pocs serveis. Justament aquest dèficit de serveis fou un dels factors que va fer decidir que l'escola s'ubiqués al barri, tanmateix en aquell moment les necessitats d'escolarització eren de zones llunyanes a l'escola. Al llarg dels anys però, els infants que rebia El Martinet provenien, no només del barri on està ubicada sinó que també d'altres punts del municipi. Es configura un entramat de persones molt divers, amb orígens, cultures i modes de vida molt diversos. Aquesta és una de les riqueses que es valora dins l'escola, ja que obre possibilitats molt diverses de relació, contacte i pregunta entre les persones que hi conviuen.

Dades del curs 2018 2019

Usos de les llengües entre els infants de la nostra escola

Llengua familiar

	Català	Castellà	Les dues indistintament	altres
3 anys A	13	7	5	Alemany, francès
3 anys B	10	10	5	Finès, àrab
4 anys A	8	13	4	Galleg, hebreu
4 anys B	10	10	3	Hebreu, àrab, francès
5 anys A	17			Urdú
5 anys B	8	11	6	Anglès, francès
6 anys A	15	8	3	Arab, alemany, francès
6 anys B	11	11	3	
7 anys A	13	7	3	2
7 anys B	13	9	3	2
8 anys A	10	11	4	Arab, hebreu, alemany, francès
8 anys B	10	10	5	Romanès, suec, hebreu, arab
9 anys A	14	12	1	4
9 anys B	15	10	1	2
10 anys A	10	8	8	2 Àrab, romanès
10 anys B	15	7	3	
10 anys C	8	11	6	1 francès
11 anys A	9	12	5	2 anglès, 2 francès, 2 àrab
11 anys B	10	8	6	3
Nombre d'infants	219	175	71	
%				485

Ús de la llengua de comunicació entre iguals

	Català	Castellà	Les dues indistintament	altres
3 anys A	12	8	5	
3 anys B	8	8	9	
4 anys A	5	12	8	
4 anys B	8	10	5	Arab, una no parla
5 anys A	8	9	7	Urdú, un no parla
5 anys B	7	13	5	
6 anys A	17	4	5	
6 anys B	2	8	15	
7 anys A			25	
7 anys B	7	10	8	
8 anys A	13	6	7	
8 anys B	6	3	18	
9 anys A	3	12	12	
9 anys B	7	7	12	
10 anys A	10	8	8	
10 anys B	15	7	3	
10 anys C		9	16	
11 anys A	4		22	
11 anys C	1	2	22	
Nombre d'infants	133	262	221	
%				

Observant les dades, podem dir que la majoria del nostre alumnat parla en castellà familiarment, i també és la seva llengua habitual de relació.

2. OFERTA DE LENGUA ESTRANGERA: L'ANGLÈS

La llengua anglesa es presenta com la primera llengua estrangera que s'aborda a l'escola, tot i que la mirada d'aquesta se situa en el marc del plurilingüisme. Des d'aquesta perspectiva, en primer lloc, entenem que cal acollir la diversitat lingüística dels infants (francès, alemany, anglès, portuguès, àrab...) i promoure la construcció de la seva pròpia competència comunicativa, de manera que es fomenta la interacció i interrelació entre les diverses llengües i cultures que són presents a l'escola.

3. OBJECTIU EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I US DE LES LLENGÜES

L'objectiu de l'ensenyament de les llengües és el progressiu domini d'aquestes, essencial en la vivència de la cultura i l'obertura al món i un dels factors que contribueix més plenament a la identitat social i personal.

La llengua catalana és la llengua vehicular i d'aprenentatge a l'escola, respectant els drets lingüístics individuals. El català és la llengua usada pels mestres i educadors de menjador, extraescolars... en tot moment. És la llengua de cohesió i integració de totes les persones del centre. També és llengua d'aprenentatge el castellà, com a llengua oficial. I com a tercera llengua, a l'escola s'aprèn l'anglès a partir de la Comunitat dels Mitjans.

El coneixement i adquisició de les llengües, caldrà adaptar-la segons la diversitat i característiques dels infants de l'escola.

Objectius generals en relació al català, al castellà i a l'anglès i a la competència plurilingüe

- ser capaços o capaces de comprendre i expressar-se tan oral com per escrit, en català i en castellà

- Garantir que els infants adquireixin en la llengua addicional (anglès) un grau de la competència comunicativa suficient que permeti als infants expressar-se i comprendre missatges senzills i quotidians per tal de conviure en una societat multilingüe i multicultural.

— Desvetllar la consciència plurilingüe individual, tot valorant la riquesa del repertori lingüístic individual per tal d'apoderar els infants a emprar mecanismes de transferència lingüística i estratègies de reflexió metalingüística en l'aprenentatge de llengües addicionals.

— Despertar en els infants la curiositat i l'interès envers altres llengües, tot proporcionant-los estratègies per comprendre com són i com s'estructuren aquestes llengües (estratègies de transferència lingüística i de reflexió metalingüística) per afavorir la seva autonomia per aprendre-les al llarg de tota la vida.

— Fer present i visible a l'escola la realitat plurilingüe i intercultural (llengües no curriculars dels infants nouvinguts i llurs famílies) per tal que aquestes prenguin

un paper integrador, a través de la sensibilització, respecte i valoració envers la riquesa de la varietat lingüística.

- Promoure el respecte envers la realitat plurilingüe i intercultural del nostre context més proper i copsar la riquesa lingüística com un eix vertebrador de la convivència social.

Objectius específics en relació a l'anglès

Dimensió comunicativa oral (comprendre, produir i interactuar)

- Afavorir les habilitats, estratègies i actituds pròpies de la competència comunicativa, tals com el diàleg, l'expressió d'opinions, el pensament crític, vivències, resolució de conflictes, entre d'altres per tal que:
 - els infants siguin capaços de comprendre i reelaborar textos orals senzills que vinguin de la vida quotidiana i escolar.
 - els infants siguin capaços de produir textos i missatges orals de tipologia diversa (text instructiu, descriptiu, narratiu, explicatiu...) adequats a la situació comunicativa.
 - els infants siguin capaços d'emprar estratègies i estructures lingüístiques per iniciar, mantenir i acabar converses espontànies, utilitzant una varietat de recursos lingüístics i un mínim grau d'improvisació.

Dimensió comprensió lectora (lectura fluida, comprensió lectora,

- Promoure la construcció i l'ús autònom d'estratègies de comprensió lectora per entendre el sentit global, seleccionar informació específica, inferir significats i produir valoracions personals argumentades de textos i missatges escrits breus i senzills (adaptats o autèntics) d'acord amb el propòsit de la lectura.
- Promoure la interpretació dels trets visuals, discursius i lingüístics com a estratègies per comprendre textos de certa llargada, de temàtica propera, però de tipologies i àmbits diversos i amb lèxic i estructures lingüístiques variades.
- Promoure l'ús autònom de diccionaris i eines online de consulta i seleccionar la significació pertinent per comprendre paraules, estructures o expressions d'un text escrit.

Dimensió expressió escrita (planificació, producció i revisió).

- Promoure la planificació autònoma de la producció de textos (repertori lèxic, selecció d'idees, tipologia textual...).
- Desenvolupar les habilitats de producció de textos senzills, emprant l'estructura, el repertori lèxic i els connectors adients per a construir un escrit adequat a la situació comunicativa, cohesionat i coherent.

- Promoure l'ús d'estratègies i recursos de revisió del text per tal d'incorporar modificacions basades en elements lingüístics i discursius que afavoreixin la capacitat comunicativa de la producció escrita.

—

Dimensió literària

- Desvetllar el plaer per la lectura de textos literaris senzills adaptats o autèntics propers als interessos dels infants, valorant-los i apreciand la seva riquesa.
- Reproduir oralment textos literaris breus i senzills (contes, obres de teatre, poesia...) i reescriure textos breus (partint de textos originals i transformant-los), amb l'acompanyament de suports específics.
- Produir textos literaris senzills i curts (contes) amb l'acompanyament de suports específics.

Dimensió plurilingüe i intercultural

- Promoure l'ús d'estratègies plurilingües per comprendre, produir missatges i interaccionar en situacions comunicatives pròpies de l'entorn proper i quotidià i de l'interès propi.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

Plantejaments sobre l'adquisició del llenguatge, la didàctica de les llengües i la gestió coordinada de les llengües.

Pel que fa als processos d'ensenyament – aprenentatge de la llengua anglesa com a primera llengua addicional de l'escola, el tractament d'aquesta llengua es basa en la mateixa mirada envers la construcció de l'aprenentatge de la llengua catalana i castellana; de tal manera que totes tres llengües s'aborden des d'una mateixa mirada i manera d'entendre. Més concretament, ens situem en l'**enfocament comunicatiu**, de manera que prioritzem la competència comunicativa que el rigor en les estructures lingüístiques. Des d'aquesta perspectiva, l'àrea d'anglès pretén focalitzar-se en les quatre competències clau per aprendre una llengua addicional: comprensió oral, comprensió escrita, expressió oral i expressió escrita. Aquesta mateixa mirada envers la construcció del llenguatge facilita desenvolupar estratègies per treballar les estructures comunes de llengües i la transferència d'aprenentatges metalingüístics, potenciant la construcció d'aprenentatges de diverses llengües de manera interconnectada i connexa.

Per tant, prenent com a referència el plurilingüisme i l'enfocament comunicatiu de les llengües, necessitem abordar i desplegar estratègies per a **crear un context comunicatiu** a l'escola en què la llengua anglesa sigui present per tal de garantir que la llengua anglesa no sigui reduïda a les sessions setmanals dedicades a la llengua anglesa. És a dir, estratègies per a fer present l'anglès a la comunitat educativa, de manera que es trobin estímuls i inputs en anglès i de la llengua anglesa disponibles per als infants en diversos espais i moments de l'escola. Així, evitem que l'anglès sigui copsat com un fet aïllat i fraccionat a les franges pròpies de l'àrea.

Mecanismes que han de garantir la coordinació de les àrees de llengua i les estratègies que han de permetre incrementar el grau d'exposició dels alumnes a les llengües a través d' AICLE

Coordinació de les àrees de llengua

- Trobades setmanals entre els mestres de llengua anglesa de l'escola (comunitat de mitjans i comunitat dels grans).
- Trobades entre els mestres d'una determinada edat i els mestres de llengua anglesa per a compartir i intercanviar mirades en relació al disseny de les propostes d'aprenentatge en llengua anglesa que s'aborden en altres temps i espais (no a les sessions setmanals dedicades a l'anglès).
- Trobades on l'equip de mestres de llengua anglesa explica a la resta de mestres les propostes d'aprenentatge en llengua anglesa que han dissenyat i que s'aborden en altres temps i espais (no a les sessions setmanals dedicades a l'anglès).

Incrementar el grau d'exposició dels alumnes a les llengües a través de l'aprenentatge integrat de llengües i continguts d'àrees no lingüístiques (AICLE).

- Construcció d'un espai de llengua anglesa per edat, en el que hi ha jocs de taula en llengua anglesa (materials autèntics), àlbums il·lustrats en llengua anglesa, així com produccions dels infants exposades per tal que, més enllà de les sessions setmanals dedicades a la llengua anglesa, aquests materials estiguin disponibles per als infants.
- Facilitar a tots aquells espais temàtics que resulti interessant, materials i recursos autèntics en llengua anglesa. A tall d'exemple: a la biblioteca especialitzada en animals, hi ha diversos àlbums il·lustrats d'aquesta temàtica; al costat de la proposta d'escriptura de postals, hi ha dos àlbums il·lustrats d'aquesta temàtica; a l'espai de cuina, hi ha àlbums il·lustrats de receptes de cuina, receptaris elaborats pels infants, un diccionari il·lustrat especialitzat en cuina...; a l'espai de guia de viatges, hi ha àlbums il·lustrats d'aquesta temàtica, tríptics informatius de museus o punts turístics d'interès de ciutats d'arreu del món, bitllets d'avió, tren...
- Disseny i pràctica de propostes d'aprenentatge integrat de llengües i continguts d'àrees no lingüístiques (dues per edat i algunes a espais comunitaris): animals

inventats a 9 i 10 anys; read and draw a 9, 10 i 11 anys; cooking in English (espai comunitari), entre d'altres.

- Tallers en llengua anglesa temàtics: taller de teatre, taller de jocs, taller de cuina... en funció dels interessos dels infants i que pugui connectar diverses àrees d'aprenentatge.

Determinar els escenaris o espais d'aprenentatge adreçats a promoure i facilitar contextos autèntics d'ús de les llengües, que potenciïn el treball cooperatiu i que intensifiquin la producció oral i escrita dels alumnes.

- Els tallers temàtics de llengua anglesa esdevenen espais que ens permeten generar contextos comunicatius autèntics i reals, especialment aquells que són gestionats per voluntaris de conversa (persones nadiues o estrangeres en què es demana de la llengua anglesa per comunicar-se. A més a més, aquestes propostes d'aprenentatge potencien el treball col·laboratiu entre els infants i promouen l'ús oral i escrit de la llengua, de manera natural i espontània.

Recollir metodologies i agrupacions dels alumnes més rellevants que s'espera que afavoreixin la interacció dels alumnes així com els aspectes organitzatius i de coordinació que se'n deriven (espais per a la coordinació de projectes, de nivell, de cicle o d'etapa...)

Metodologies

- Es treballa cadascuna de les dimensions i competències de la llengua anglesa de manera focalitzada per anar-les desplegant, però, al mateix temps també de manera interconnectada entre elles, per tal de dotar-les sentit i funcionalitat, des d'una perspectiva d'aprenentatge holística, global i interrelacionada.
- Es seqüencia el desplegament de les diverses dimensions i competències al llarg de l'etapa de l'educació primària, per tal de construir un recorregut lineal i progressiu.
- A les sessions setmanals dedicades a la llengua anglesa, a la comunitat de mitjans, es potencia el desenvolupament de la competència oral, a través de propostes basades en jocs i dinàmiques, així com en la lectura de contes i ús de cançons. A la comunitat dels grans, es proposen sobre una mateixa temàtica, diverses propostes d'aprenentatge que treballen cadascuna de les competències i habilitats lingüístiques, a fi que cada infant pugui desplegar el seu itinerari d'aprenentatge de manera personalitzada. A més a més, les propostes que es plantegen tenen un caràcter obert i conviden a l'ús d'habilitats de pensament d'ordre superior, de manera que són els infants els que les acaben desenvolupant, creant, donant forma... Així mateix, la mestra especialista d'anglès, també ha de tenir la mirada oberta a aquelles demandes que li proposen els infants. Des d'aquesta perspectiva, es pot copsar infants a la mateixa sessió d'anglès, desplegant processos i propostes diferents, però que

comparteixen una mateixa temàtica. Les estructures lingüístiques i el vocabulari que cal anar introduint es fa a través de jocs autèntics, de lectura de contes i àlbums il·lustrats o de materials preparats i introduïts en petits grups. Les sessions setmanals de llengua anglesa es fan amb grups de 12 nens i tenen una durada d'una hora i mitja.

Aspectes organitzatius i de coordinació

- Trobades setmanals amb l'equip de mestres de llengua anglesa.
- Trobades amb els voluntaris de conversa.

Determinar les estratègies de col·laboració amb institucions, xarxes, entitats de caràcter local, nacional i/o internacional per dissenyar, aplicar i avaluar programes i projectes específics de foment de l'aprenentatge informal i no formal de les llengües.

AIESEC

- a. Recursos complementaris
Voluntaris de conversa (tallers a grans) i auxiliars de conversa amb el programa AIESEC
- b. Accions complementàries
Participació en el programa AIESEC

5. COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN.

La llengua de relació amb les famílies tant en la relació personal del dia a dia, com en les comunicacions externes, notes, mails, reunions de famílies, entrevistes personals... és el català, llevat de les excepcions que aconsellin la utilització d'una altra llengua. La prioritat primera en aquest àmbit és la bona comunicació i entesa amb les famílies. En el cas de comunicació amb famílies provinents de llocs fora de Catalunya els primers dos anys els escrits se'ls hi adrecen en castellà, quan aquesta és la seva llengua d'ús.

Els documents del centre es redacten en català.

AFI: L'Associació de Famílies d'Infants que organitza diverses accions a l'escola, el menjador, extraescolars, festes... usarà el català com a llengua de comunicació en les seves activitats i també en les notes informatives i comunicats.

Projecte lingüístic
en construcció